

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Proiect DECIZIA DE ÎNCADRARE

Nr. 4293 din 28.06.2022

Ca urmare a notificării adresate de **ORAȘUL SOVATA**, cu sediul în loc. Sovata, str. Principală, nr. 155, jud. Mureș, privind prima versiune a planului „*Planul de Mobilitate Urbană Durabilă*”, solicitare înregistrată la Agenția pentru Protecția Mediului Mureș cu nr. 4293 din data de 29.03.2022, în baza:

- HG nr. 1000/2012 privind reorganizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și a instituțiilor publice aflate în subordinea acesteia, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completările prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare;

Agenția pentru Protecția Mediului Mureș:

- Ca urmare a consultării autorităților publice participante în cadrul Comitetului Special Constituit din data de 28.06.2022, organizată la sediul APM Mureș,
- În urma parcurgerii etapei de încadrare conform HG nr.1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe,
- În conformitate cu prevederile art. 5, alin. 3, lit. a) și a Anexei 1 – Criterii pentru determinarea efectelor semnificative potențiale asupra mediului din HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe,
- A informării publicului prin anunțuri repetate și în lipsa oricărui comentariu din partea publicului,

decide că:

„*Planul de Mobilitate Urbană Durabilă*”, amplasat în oraș Sovata, județul Mureș, titular: **ORAȘUL SOVATA**, cu sediul în loc. Sovata, str. Principală, nr. 155, **nu necesită evaluare de mediu și se va supune adoptării fără aviz de mediu.**

Motivele care au stat la baza luării deciziei etapei de încadrare:

I. Caracteristicile planurilor și programelor cu privire, în special, la:

a) *gradul în care planul sau programul creează un cadru pentru proiecte și alte activități viitoare fie în ceea ce privește amplasamentul, natura, mărimea și condițiile de funcționare, fie în privința alocării resurselor;*

Planul de mobilitate urbană durabilă se referă la orașul Sovata, un oraș-stațiune cu specific turistic, cu număr mic de locuitori, dar cu importanță națională, fiind una dintre cele mai renumite stațiuni balneoclimaterice din România.

Planul de mobilitate urbană durabilă are ca scop crearea și dezvoltarea unui sistem de transport durabil, care să satisfacă nevoile de mobilitate și accesibilitate a cetățenilor și mărfurilor, în cadrul unui mediu urban atractiv, sănătos și prietenos cu mediul.

La nivel strategic, planul de mobilitate urbană durabilă urmărește îndeplinirea viziunii și obiectivului general prin convergența a cinci obiective strategice:

- **Accesibilitate** = asigurarea diferitelor opțiuni de transport tuturor cetățenilor, astfel încât să permită accesul la destinații și servicii - cheie;
- **Siguranța și securitatea** = creșterea siguranței și a securității pentru călători și pentru comunitate în general, reducerea și chiar eliminarea accidentelor rutiere;
- **Mediul sănătos** = reducerea poluării atmosferice și fonice, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului energetic;
- **Eficiența economică** = creșterea eficienței și a eficacității din punctul de vedere al costului privind transportul de călători și de marfă;
- **Calitatea mediului urban** = contribuția la creșterea atractivității și a calității mediului urban și a proiectării urbane în beneficiul cetățenilor, al economiei și al societății în ansamblu.

Planul de mobilitate urbană durabilă va avea o viziune pe termen lung pentru dezvoltarea transportului și a mobilității în orașul Sovata și va cuprinde toate tipurile și formele de transport: public și privat, pasageri și marfă, motorizat și nemotorizat, în mișcare sau staționare.

Planul de mobilitate urbană pentru Orașul Sovata va include următoarele componente:

- Diagnosticarea sistemului existent de mobilitate și transport, al infrastructurilor, dotărilor și fluxurilor de trafic;
- Evaluarea nivelului de disfuncționalitate a circulației urbane;
- Dezvoltarea funcțională, socio-economică și urbanistică a zonelor urbane;
- Infrastructuri, zonare urbană, rețele de transport, relații în teritoriu;
- Mobilitatea, accesibilitatea și nevoile de conectivitate;
- Modelarea prognozelor de mobilitate, transport și trafic;
- Dezvoltarea rețelelor de transport urban și regional;
- Planificarea și proiectarea infrastructurilor de transport;
- Terapia și managementul traficului și al mobilității.

Scopul PMUD: PMUD Sovata prevede următoarele obiective operaționale care vor contribui la obținerea prosperității economice:

- Reducerea emisiilor poluante;
- Reducerea gazelor cu efect de seră;
- Fluidizarea traficului și eliminarea blocajelor, cu scopul scăderii duratei medii de călătorie;
- Integrarea sistemelor de transport și parcare în conceptul general Sovata Smart City;

PMUD Sovata este aliniat cu prevederile documentului de planificare strategică la nivel european, prin propunerea următoarelor categorii de proiecte:

- Proiecte de îmbunătățire a accesibilității către zonele periferice, periurbane;
- Proiecte de îmbunătățire a infrastructurii rutiere, cu scopul creșterii integrării superioare în zona urbană a tuturor zonelor locuite, eliminarea segregării teritoriale și a excluziunii datorate unei accesibilități reduse, dezvoltarea de noi conexiuni între zonele orașului și dezvoltarea infrastructurii în contextul expansiunii urbane;
- Proiecte de dezvoltare a transportului public urban, care să devină astfel accesibil atât din punct de vedere fizic, cât și economic, pentru toate categoriile sociale din Sovata și din zona periurbană.

Obiectivele strategice în domeniul transporturilor pe care PMUD Sovata le are în vedere sunt:

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Tîrgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

- ✓ Se propune implementarea unui sistem de management inteligent al traficului și al transportului în comun;
- ✓ Achiziționarea de autobuze electrice sau cu consum redus de carburant și instalarea de stații de încărcare a vehiculelor electrice;
- ✓ Este încurajat transportul feroviar de călători prin crearea premiselor pentru realizarea unui nod intermodal de călători în zona gării CF;
- ✓ Se vor realiza stații de bike-sharing în stațiile de transport în comun pentru promovarea utilizării a mai multe moduri de transport;
- ✓ Introducerea unor zone de taxare diferențiată a accesului automobilelor în funcție de normele de poluare;
- ✓ Delimitarea zonelor centrale și majorarea tarifării în vederea descurajării folosirii automobilului personal;
- ✓ Construirea de piste pentru biciclete, pietonalizarea unor artere și modernizarea și extinderea circulațiilor pietonale;
- ✓ Diversificarea și îmbunătățirea modalităților de transport mai puțin poluante și aplicarea sistemelor de management al traficului;
- ✓ Implementarea unei Politici de parcare.

Obiectivele relevante pentru PMUD Sovata sunt:

1. Creșterea accesului la servicii publice digitalizate
2. Administrații publice eficiente și scăderea costurilor de administrare publică
3. Îmbunătățirea guvernantei la punerea în aplicare a serviciilor publice informatizate
4. Suport pentru dezvoltarea competențelor TIC
5. Suport comerț electronic pentru realizarea creșterii și dezvoltării economice pe piața unică digitală europeană
6. Îmbunătățirea incluziunii sociale prin acces la infrastructura de comunicații în bandă largă.

Aceste obiective vor fi îndeplinite de oraș prin implementarea proiectului de management inteligent al traficului și pe cel de gestiune informatizată a sistemului de transport public.

Strategia generală a PMUD Sovata include următoarele direcții majore de acțiune:

I. Dezvoltarea serviciilor și facilităților aferente mobilității pietonale și velo, cu scopul atingerii obiectivelor de sustenabilitate la nivelul mobilității urbane;

II. Investiții pentru creșterea atractivității transportului public;

III. Investiții în creșterea calității și/sau stării tehnice a infrastructurii rutiere, care oferă cea mai bună valoare a banilor și care îndeplinesc obiectivele operaționale, în special prin implementarea unui program multianual de modernizare și reabilitare a străzilor de importanță locală;

Principalele caracteristici ale Modelului de Transport asociat Planului de Mobilitate Urbană al Orașului Sovata sunt:

- ✓ Este un model clasic în 4-pași, incluzând modulele: generare și atragere a deplasărilor, distribuție între zone, distribuție între modurile de transport și afectare pe rețea
- ✓ Modelul de transport a orașului ia în considerare atât deplasările din interiorul ariei administrative cât și deplasările în relația cu teritoriul
- ✓ Modelul de transport va fi detaliat pentru transportul de persoane, însă va cuprinde și componenta de transport de marfă

Având în vedere concluziile analizei situației existente, a fost propus un scenariu privind dezvoltarea infrastructurii de transport din orașul Sovata.

Ipotezele avute în vedere în construirea scenariului optim de dezvoltare sunt:

• **Orizontul de timp:** se vor structura intervențiile identificate pe etape intermediare, anume 2021 an de bază, 2027 an de finalizare ciclu financiar 2021-2027 și 2040 an de perspectivă a analizei PMUD. Eșalonarea intervențiilor din punctul de vedere al perioadelor de implementare va ține cont de prioritizarea rezultată din testarea cu Modelul de Transport, Analiza Cost-Beneficiu și Analiza Multicriterială.

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Tîrgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

APM

3

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

- **Anvelopa financiară:** a fost structurată pentru perioada 2021-2027 luând în calcul sursele de finanțare nerambursabile, în special POR, surse de finanțare proprii (disponibilul de investiție al Primăriei Sovata) și capacitatea existentă de atragere credite, în două variante, optimist și pesimist.
- **Proiecte precondiție a elaborării scenariilor de mobilitate:** au fost luate în considerare finalizarea proiectelor majore de infrastructură pentru orizontul 2025. Astfel, proiectele propuse vor ține cont de evoluția traficului și a nevoilor de accesibilitate și mobilitate generate în urma realizării acestor investiții.
- **Proiecte de infrastructură obligatorii pentru Orașul Sovata:** sunt identificate proiecte de delegare a serviciului de transport public, modernizare a infrastructurii de transport în comun, achiziția de noi autobuze electrice și amenajarea autobazei.

Orașul Sovata, împreună cu localitățile aparținătoare se întind pe o lungime de aproximativ 10 km pe direcția Nord-Sud și aproximativ 7 km pe direcția Est-Vest. Acesta este situat pe traseul mai multor rute de transport de importanță națională. Prin partea sudică a intravilanului se află traseul viitoarei Autostrăzi A8 Târgu Mureș – Târgu Neamț, care va conecta regiunea Moldova de Transilvania, traversând Carpații Orientali.

Teritoriul administrativ este amplasat pe un coridor de transport la nivel național și anume: DN 13A Miercurea Ciuc – Odorheiu Secuiesc – Sovata – Sângeorgiu de Pădure. Această cale rutieră conferă orașului un rol polarizator de distribuție a traficului în județul Mureș. De asemenea, viitoarea autostradă A8 va crea noi oportunități și zone de dezvoltare pentru sectorul industrial și cel logistic. Potențialul turistic al stațiunii va putea fi valorificat în vederea creșterii notorietății la nivel național și european. O abordare integrată a dezvoltării turismului balnear prin investiții inovative în acest sector, se bazează pe conexiunea la acest coridor de transport.

b) gradul în care planul sau programul influențează alte planuri și programe, inclusiv pe cele în care se integrează sau care derivă din ele;

Planul de mobilitate urbană, conform Anexei 2 la Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare este definit ca fiind un instrument de planificare strategică teritorială care corelează dezvoltarea spațială a localităților din suburbii/ zone metropolitane, mobilitatea și transportul persoanelor, bunurilor și mărfurilor.

Fiind vorba despre un document strategic, acesta se bazează pe practici de planificare existente, luând în considerare principii precum integrare, participare și evaluare.

În elaborarea PMUD Sovata s-au avut în vedere atât prevederile comunitare, ale Parlamentului European referitoare la un plan de acțiune privind mobilitatea urbană, cât și prevederile documentelor strategice sectoriale la nivel național, județean și local.

Planul de mobilitate urbană durabilă reprezintă o documentație complementară a Strategiei de Dezvoltare a Orașului Sovata, respectiv a Planului Urbanistic General al Orașului Sovata- PUG 2014.

c) relevanța planului sau programului în/pentru integrarea considerațiilor de mediu, mai ales din perspectiva promovării dezvoltării durabile;

Planul de mobilitate urbană durabilă este un document strategic care are la bază principiile unei dezvoltări durabile, atât prin prisma obiectivelor generale, cât și din punct de vedere al orizonturilor de timp pe care planul le-a avut în vedere.

Scopul Planului de mobilitate urbană durabilă este crearea unui sistem de transport durabil, care să satisfacă nevoile de mobilitate ale locuitorilor din teritoriul studiat, având ca și obiective strategice:

- **Accesibilitate** – Punerea la dispoziția tuturor cetățenilor a unor opțiuni de transport care să le permită să aleagă cele mai adecvate mijloace de a călători spre destinații și servicii-cheie. Acest obiectiv include atât conectivitatea, care se referă la capacitatea de deplasare

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Tîrgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

între anumite puncte, cât și accesul, care garantează că, în măsura în care este posibil, oamenii nu sunt privați de oportunități de călătorie din cauza unor deficiențe (de exemplu, o anumită stare fizică) sau a unor factori sociali (inclusiv categoria de venit, vârsta, sexul și originea etnică);

- *Siguranța și securitatea* – Creșterea siguranței și a securității pentru călători și pentru comunitate în general, reducerea și chiar eliminarea accidentelor rutiere;
- *Mediul* – Reducerea poluării atmosferice și fonice, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului energetic. Trebuie avute în vedere în mod specific țintele naționale și ale Comunității Europene în ceea ce privește atenuarea schimbărilor climatice;
- *Eficiența economică* – Creșterea eficienței și a eficacității din punctul de vedere al costului privind transportul de călători și de marfă;
- *Calitatea mediului urban* – Contribuția la creșterea atractivității și a calității mediului urban și a proiectării urbane în beneficiul cetățenilor, al economiei și al societății în ansamblu.

d) problemele de mediu relevante pentru plan sau program;

Principalele probleme de mediu prezentate în cadrul planului se referă la:

- utilizarea combustibililor fosili, respectiv consumul de energie;
- poluanții atmosferici, calitatea aerului, având în vedere că transportul generează gaze cu efect de seră, care produc schimbări climatice și încălzire globală.

Prin implementarea planului se vor respecta prevederile legale în vigoare astfel încât impactul negativ asupra factorilor de mediu să fie unul redus.

Principalele disfuncționalități identificate de plan, în urma analizei problemelor existente se referă la:

- deficiențele existente la nivelul derulării mobilității pietonale și velo;
- echipare deficitară a sistemului de transport public;
- efectele negative generate de camioanele grele care utilizează rețeaua stradală, zgomotul produs de acestea;
- accesibilitate redusă a zonelor periferice către zona centrală, indusă de constrângerile induse rețelei stradale.

Analiza condițiilor existente și viitoare au evidențiat și o serie de deficiențe în ceea ce privește regimul de întreținere și reparații a infrastructurii de transport, dar și asupra facilităților aflate la dispoziția transportului public. De asemenea, există deficiențe în ceea ce privește gradul de siguranță a circulației, iar strategia de dezvoltare a transportului urban prevede măsuri de reducere a numărului de accidente.

e) relevanța planului sau programului pentru implementarea legislației naționale și comunitare de mediu (de exemplu, planurile și programele legate de gospodărirea deșeurilor sau de gospodărirea apelor).

Planul respectă prevederile legislației naționale și comunitare de mediu.

II. Caracteristicile efectelor și ale zonei posibil a fi afectate cu privire, în special, la:

a) probabilitatea, durata, frecvența și reversibilitatea efectelor

Planul nu are efecte semnificative negative asupra factorilor de mediu, cu condiția respectării legislației în vigoare.

b) natura cumulativă a efectelor

Prin etapizarea derulării măsurilor/acțiunilor, propuse prin plan, atât ca și perioadă de timp cât și ca amplasare, impactul cumulativ va fi unul redus.

c) natura transfrontieră a efectelor - nu este cazul.

d) riscul pentru sănătatea umană sau pentru mediu (de exemplu, datorită accidentelor)

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Tîrgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

Prin implementarea PMUD riscul unor posibile efecte negative pentru sănătatea populației și pentru mediu, va fi unul redus, cu condiția respectării caracteristicilor planului și a legislației de mediu în vigoare.

e) mărimea și spațialitatea efectelor (zona geografică și mărimea populației potențial afectate);

Planul se implementează la nivelul Orașului Sovata, având o populație de 10.173 locuitori (conform Institutului Național de Statistică 2021).

f) valoarea și vulnerabilitatea arealului posibil a fi afectat, date de:

(i) caracteristicile naturale speciale sau patrimoniul cultural: nu este cazul.

(ii) depășirea standardelor sau a valorilor limită de calitate a mediului: nu este cazul.

(iii) folosirea terenului în mod intensiv: nu este cazul.

g) efectele asupra zonelor sau peisajelor care au un statut de protejare recunoscut pe plan național, comunitar sau internațional –

Planul intră sub incidența art. 28 din O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, fiind propus a se implementa în vecinătatea și în ariile naturale protejate ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, ROSAC0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș (ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș), ROSCI0019 Călimani-Gurghiu și RONPA0653 Lacul Ursu și arboretele de pe sărături.

În urma analizării memoriului de prezentare și întocmirii listei de control rezultă că planul propus nu va avea un impact semnificativ asupra integrității ariei naturale protejate de interes comunitar.

Obligațiile titularului:

✓ Titularul are obligația de a respecta legislația de mediu în vigoare.

✓ În vederea realizării acțiunilor/proiectelor propuse prin PMUD, titularul va notifica APM Mureș și va solicita actele de reglementare, conform legislației de mediu în vigoare.

✓ **Respectarea condițiilor impuse prin Avizul nr. 85 ST-MS/15.07.2022, emis de ANANP - Structura Teritorială Mureș.**

✓ Titularul planului este obligat să depună la APM Mureș, rezultatele programului de monitorizare, anual, până la sfârșitul primului trimestru al anului ulterior realizării monitorizării, conform prevederilor art. 27 din HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.

✓ Titularul planului/programului are obligația de a notifica autoritatea competentă pentru protecția mediului despre orice modificare a planului/ programului, înainte de realizarea modificării.

✓ Răspunderea pentru corectitudinea informațiilor puse la dispoziție autorității competente pentru protecția mediului și a publicului revine în totalitate titularului planului.

Informarea și participarea publicului la procedura de evaluare de mediu:

✓ Anunțuri publice pentru declanșarea etapei de încadrare a planului, publicate în ziarul "Zi de Zi" din data de 29.03.2022 și 04.04.2022 și pe pagina de internet a Orașului Sovata.

✓ Anunț public privind decizia etapei de încadrare publicat pe site-ul APM Mureș în data de 28.06.2022.

✓ Anunț public privind decizia etapei de încadrare publicat în ziarul "Zi de zi" din data de 12.07.2022 și pe pagina de internet a Orașului Sovata.

Prezenta decizie poate face obiectul unei acțiuni în justiție în baza Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Tîrgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

Prezenta decizie este valabilă pe toată durata implementării planului, dacă nu intervin modificări ale acestuia.

Prezenta decizie se poate utiliza numai în vederea adoptării planului de către autoritatea administrației publice competente.

Pentru obținerea autorizației de construire se va urma procedura de reglementare conform Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului.

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Tîrgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679